

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 8C/21/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8116203493
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Jaselský
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2016:8116203493.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Jozefom Jaselským v právnej veci žalobkyne: C. W., G.. XX.XX.XXXX, W. XXX/X, O., zastúpená: JUDr. Igor Šafranko, advokát, so sídlom vo Svidníku, Sovietskych hrdinov 163/66, p r o t i žalovanému: Consumer Finance Holding, a.s., Hlavné námestie 12, Kežmarok, IČO: 35923130, zastúpený: Beňo & partners advokátska kancelária, s.r.o. so sídlom Poprad, Nám. sv. Egídia 93, o vydanie bezdôvodného obohatenia, takto

r o z h o d o l :

Žalovaný je p o v i n n ý vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 108,14 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 108,14 € odo dňa 16.3.2016 zaplattenia a to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Návrh žalovaného na prerušenie konania z a m i e t a.

Žalovaný je p o v i n n ý nahradiť žalobkyni trovy konania vo výške 123,83 € na účet právneho zástupcu žalobkyne, v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobkyňa sa svojou žalobou doručenu súdu 22.6.2016 domáhala vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 108,14 Eur s úrokmi z omeškania 8,05 % ročne odo dňa nasledujúceho po doručení žaloby žalovanému. Žalobu odôvodnila tým, že dňa 9.5.2009 uzavrela so žalovaným Zmluvu o pôžičke - internetovej č. XXXXXXXXXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 350,-€. Doposiaľ žalovanému zaplatila v splátkach sumu vo výške 180,-€ a sumu vo výške 278,14 € zaplatila tak, že na tento účel uzavrela so žalovaným zmluvu o poskytnutí účelovej pôžičky č. XXXXXXXX zo dňa 23.4.2011. Žalobkyňa bola toho názoru, že v zmluve absentujú náležitosti podľa § 4 ods. 2 písm. g/ a i/ zákona č. 258/2001 Z.z. účinného v čase uzatvorenia zmluvy, teda konečná splatnosť úveru, ako aj suma, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Úver je preto potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov s poukazom na § 4 ods. 2 písm. b/ citovaného zákona a poukázala aj na § 4 ods. 4 zákona č. 258/2001 Z.z., podľa ktorého veriteľ nemôže požadovať od spotrebiteľa úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Nakoľko žalobkyňa uhradila žalovanému 458,14 €, pri úvere vo výške 350,-€ sa žalovaný bezdôvodne obohatil o sumu 108,14 €.

Žalovaný nesúhlasil s tvrdením žalobkyne o absencii povinných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Uviedol, že zmluva ako aj Všeobecné obchodné podmienky sú obsiahnuté na jednej a tej istej listine - formulárovej (adhéznej) zmluve, ktorá je podpísaná žalobkyňou. Podmienky k zmluve spolu s VOP boli žalobkyni odovzdané pred tým, než došlo k podpísaniu zmluvy, ktoré si mohla pozorne preštudovať a zvážiť, či hodlá vstúpiť do záväzkového vzťahu. Poukázal na bod 6 VOP, ktorý odkazoval na splátkový kalendár a to, že v splátkach je zahrnutý anuitný úrok, príslušná časť istiny a poplatok za poskytnutie pôžičky. Čo sa týka konečnej splatnosti úveru poukázal na to, že v

zmluve je tento údaj priamo uvedený „Konečná splatnosť: 45 mesiacov“. Podľa bodu 6.4. VOP je prvá splátka splatná nasledujúci mesiac po uzatvorení a/alebo doručení služby, pokiaľ nie je dohodnuté inak. Žalovaný takisto vzniesol námietku premlčania. Uviedol, že každá splátka sa v zmysle § 103 Občianskeho zákonníka, premlčuje samostatne. Prvá splátka sa stala zročnou dňa 20.6.2009, pričom dňa 21.5.2011 bol predmetný úver predčasne splatený prostredníctvom iného úveru. V danom prípade sú všetky splátky premlčvané a to z dôvodu uplynutia objektívnej trojročnej premlčacej doby. Neobstojí ani tvrdenie žalobkyne, e o skutočnosti, že sa žalovaný na jej úkor údajne bezdôvodne obohacuje dozvedela až v mesiaci november 2015 a teda že neuplynula subjektívna premlčacia doba. Podmienka pre uplatnenie 10-ročnej premlčacej doby v tomto prípade splnená nie je, nakoľko úmysel musí smerovať k bezdôvodnému obohacovaniu, a musí existovať už v čase získania bezdôvodného obohatenia a teda nestačí kedy ho žalovaný získal neúmyselne a potom by si ho úmyselne ponechal.

Žalovaný zároveň podal návrh na prerušenie tohto konania z dôvodu, že dňa 2.2.2015 podal Okresný súd Dunajská Streda návrh na začatie prejudiciálneho konania na Súdny dvor EÚ vo veci Home Credit proti C. K., v ktorom sa rieši aj otázka, či náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere môžu byť upravené aj vo VOP, resp. splátkovom kalendári, hoci nie sú podpísané zmluvnými stranami.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobkyne, písomným vyjadrením žalovaného, Zmluvou o pôžičke č. XXXXXXXXXXX, prehľadom obrátov, Zmluvou o poskytnutí účelovej pôžičky č. XXXXXXXX, prehlásením Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS zo dňa 27.11.2015, ako aj ďalším spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

Dňa 9.5.2009 bola uzavretá medzi účastníkmi zmluva o pôžičke č. XXXXXXXXXXX na zakúpenie tovaru - posteľe za cenu 380,-€ Na základe tejto zmluvy žalovaný poskytol žalobkyňi pôžičku vo výške 350,-€ s tým, že žalobkyňa mala pôžičku splatiť v splátkach vo výške 10,-€ v počte 45. Ročná úroková sadzba bola stanovená vo výške 14,66 %, RPMN bola určená vo výške 14,66 % a priemerná RPMN vo výške 34,49 %. Celková suma pôžičky bola vo výške 480,-€ a akontácia vo výške 30,-€. Konečná splatnosť bola stanovená na 45 mesiacov.

Žalobkyňa uzavrela dňa 20.5.2011 Zmluvu o poskytnutí účelovej pôžičky č. XXXXXXXX vo výške 3.171,60 €. V zmluve žalobkyňa žiadala, aby sa z tejto pôžičky okrem iného uhradil jej záväzok voči žalovanému zo zmluvy č. XXXXXXXX zo dňa 9.5.2009 vo výške 278,14 €.

Z prehľadu obrátov v danej zmluve vyplýva, že žalobkyňa zaplatila sumu 180,- € v splátkach a poslednú vo výške 278,14 € poukázala dňa 21.5.2011. Celkovo tak žalobkyňa uhradila sumu vo výške 458,14 €.

Žalobkyňa na pojednávaní uviedla, že pôžičku si vzala na základe reklamy, ktorú našla vo svojej poštovej schránke. Ponúkala jej úver vo výške 37.000,-Sk. Keďže nemala peniaze, išla si tieto peniaze požičať. Pri uzatváraní zmluvy nebola poučená o jednotlivých ustanoveniach zmluvy, ktoré jej neboli vysvetlené. Zástupca žalovaného jej poskytol peniaze v hotovosti a povedal jej koľko má splácať. Pred samotným podpísaním som si zmluvu neprečítala.

V čase poskytnutia úveru, platil zákon číslo 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Úver poskytnutý žalovaným takúto charakteristiku spĺňa, a preto má súd za dokázané, že poskytnuté finančné prostriedky sú občianskoprávnym vzťahom zo spotrebiteľského úveru.

Obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú vymenované v § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z. účinného v čase uzavretia zmluvy a medzi nimi pod písm. i/ je uvedená výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Pod písm. g/ konečná splatnosť spotrebiteľského úveru.

Podľa § 4 ods. 3 citovaného zákona pri nesplnení podmienok podľa ods. 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

- a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo
- b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba.

Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Podľa 4 ods. 4 citovaného zákona od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

Keďže zmluva o pôžičke neobsahuje všetky zákonom požadované náležitosti, považuje sa úver za bezúročný a bez poplatkov. V zmluve absentuje presný údaj o konečnej splatnosti úveru, nakoľko tento nemôže byť uvedený údajom 45 mesiacov, ale musí byť uvedený presným časovým údajom, teda dátumom, kedy konečná splatnosť úveru nastáva, tak, aby spotrebiteľ mal jasnú predstavu o presnom časovom období, kedy bude úver splatný. Rovnako nie je v súlade so zákonnou požiadavkou pri uvedení výšky a počtu splátok uvedený správny údaj o výške počte a termínov splácania istiny, úrokov a iných poplatkov tak, ako to predpokladá § 4 ods. 2 písm. i/ citovaného zákona. V zmluve sa nenachádza údaj o splatnosti mesačných splátok a v rámci nej istiny, úrokov a iné. Navyše žalovaný nepreukázal existenciu splátkového kalendára, keďže ho súdu nepredložil, z čoho možno usudzovať, že ho ani nemohol odovzdať žalobkyni pred resp. pri podpise zmluvy. Aj keby bol existoval nejaký splátkový kalendár, ktorý by obsahoval členenie splátky na istinu a úrok, nič by to nemenilo na závere o nutnosti aplikácie § 4 ods. 4 zákona o spotrebiteľských úveroch. Žalobkyňa by teda mala žalovanému vrátiť len sumu poskytnutého úveru t.j. 350,-€ a keďže mu zaplatila viac - podľa prehľadu obrátov 458,14 €. Žalovanému tak vzniklo bezdôvodné obohatenie vo výške 108,14 €, teda rozdielu medzi úhradami žalovanej a výškou pôžičky.

Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 456 OZ predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

S poukazom na vyššie uvedené dôvody súd teda považoval za opodstatnené žalobe vyhovieť a to vrátane úrokov z omeškania, na ktoré má žalobkyňa nárok s poukazom na § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka a § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom do 1.2.2013.

Podľa § 517 ods. 1 vety prvej Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Úroky z omeškania boli priznané odo dňa doručenia žaloby žalovanému.

Žalovaný na pojednávaní vzniesol aj námietku premlčania z dôvodu uplynutia trojročnej premlčacej lehoty.

Podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

Podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

Z predloženého prehlásenia Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS zo dňa 27.11.2015 vyplýva, že žalobkyňa ich navštívila v roku 2015 a naposledy v novembri 2015, kde s ňou konzultovali zmluvy, ktoré mala uzavreté so žalovaným. Informovali ju o náležitostiach spotrebiteľských zmlúv, Podniebie meraných odplatách a úrokov za úvery, ktoré sú v rozpore s dobrými, po rozhodnutiach súdov ktoré sa týkajú spotrebiteľských zmlúv. Dvojiročná subjektívna premlčacia lehota, ktorá začala v roku 2015 nepochybne do podania žaloby neuplynula. Objektívna premlčacia lehota plynie od vzniku bezdôvodného obohatenia, v danom prípade od poslednej úhrady dňa 21.5.2011. Potrebné preto bolo ustáliť, či ide o trojiročnú premlčaciu lehotu alebo ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie a s tým spojenú desaťročnú premlčaciu lehotu. Pre posúdenie tejto otázky bolo potrebné si uvedomiť, že žalovaný má dlhodobu v predmete svojej činnosti poskytovanie úverov a teda je jeho povinnosťou poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na uzatváranie zmlúv o spotrebiteľskom úvere. Aj Najvyšší súd SR uzavrel, že v spotrebiteľských právnych vzťahoch je potrebné zo strany dodávateľa vyžadovať v najvyššej možnej miere rešpektovanie princípu „ignorantia iuris non ex cusat“ (neznalosť zákona neospravedlňuje) - uznesenie Najvyššieho súdu SR 6 MCdo 9/2012 zo dňa 16.1.2013. Žalovaný musel byť uzrozumený s tým, že pri neuvedení výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, ako aj konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru v zmluve o spotrebiteľskom úvere nastane dôsledok, ktorý znamená, že veriteľ nemá nárok na úrok len na vrátenie istiny. Minimálne teda išlo u neho nepriamy úmysel získať majetkový prospech plnením bez právneho dôvodu zo strany žalobkyne. Žalovaný ako podnikateľ na finančnom trhu má odbornú prevahu nad spotrebiteľom a preto je potrebné od neho vyžadovať, aby sa správal k spotrebiteľovi poctivo, čo však v tomto prípade vzhľadom na obsah zmluvy a spôsob jej uzavretia nemožno považovať za splnené. Súd preto dospel k záveru, že je potrebné aplikovať desaťročnú premlčaciu lehotu ako pri úmyselnom bezdôvodnom obohatení, čo znamená, že uplatnený nárok premlčaný nie je. Podobné závery boli prijaté už vo viacerých súdnych rozhodnutiach napr. Krajského súdu v Prešove sp.zn. 7Co 84/2011 zo dňa 12.12.2011, sp.zn. 3Co 41/2012 zo dňa 6.3.2013, sp.zn. 2Co 9/2012 zo dňa 21.1.2013, sp.zn. 5Co 134/2012 zo dňa 26.11.2013, sp.zn. 21Co 72/2014 zo dňa 19.3.2015, sp.zn. 3Co 89/2012 zo dňa 8.2.2012, sp.zn. 7Co 84/2014 zo dňa 12.12.2014, sp.zn. 1Co 293/2014 zo dňa 23.2.2015, sp.zn. 20Co 166/2014 zo dňa 26.5.2015, ale napr. aj Krajského súdu v Žiline sp.zn. 9Co 648/2013 zo dňa 20.2.2014 alebo Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 17Co 301/2011 zo dňa 4.7.2012.

Čo sa týka návrhu žalovaného na prerušenie tohto konania postupom podľa § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p. do rozhodnutia Súdneho dvora o prejudiciálnych otázkach, tak súd tento návrh na prerušenie konania v celom rozsahu ako nedôvodný zamietol.

Podľa § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p., pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na takéto konanie podnet.

Citované ustanovenie upravuje tzv. fakultatívne prerušenie konania, ktoré znamená také prerušenie, ktoré nie je pre konanie nevyhnutné. Predmetné ustanovenie sa týka procesných situácií, v ktorých súd môže, ale nemusí konanie prerušiť. Prerušenie konania je na úvahe konajúceho súdu a je upravené len ako procesná možnosť súdu, nie však jeho povinnosť. Súd má najskôr zvážiť možnosť iných vhodných opatrení a až keď tieto zlyhajú, môže konanie prerušiť. Výber vhodného opatrenia (napr. spojenie vecí, prerušenie konania, vyriešenie predbežnej otázky) slúžiaceho účelu racionálnej organizácie postupu pri vedení príslušného konania, má súd podriaďovať aj zákonnej požiadavke rýchlej a účinnej ochrany práv účastníkov v súdnom konaní (§ 6 O.s.p.) a spomedzi viacerých opatrení použiť to, ktorým sa ochrana práv účastníkov konania zabezpečí čo najrýchlejšie a najúčinnnejšie. Rozhodujúcim hľadiskom je hospodárnosť konania, s prihliadnutím na ktorú prerušenie konania predstavuje vo všeobecnosti skôr výnimku ako pravidlo.

Ustanovenie § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p. predpokladá takú predbežnú, resp. prejudiciálnu otázku, ktorej predchádzajúce vyriešenie je nutné, aby bolo možné rozhodnúť vo veci samej. Je však nutné zdôrazniť, že nejde o prípad, kedy by sa v inom konaní riešila otázka významná pre rozhodnutie súdu, ktorú by si súd nebol oprávnený vyriešiť sám, ale jedná sa o prípad, kedy otázku, ktorú síce konajúci súd je oprávnený riešiť ako otázku predbežnú, avšak z rôznych dôvodov (napr. z dôvodu spomínanej hospodárnosti konania) je vhodnejšie vyčkať na rozhodnutie iného orgánu, najčastejšie súdu. Súd je názoru, že rozhodnutím o zamietnutí návrhu žalovaného na prerušenie konania, bol rešpektovaný účel konania v zmysle § 6 O.s.p., t.j. aby ochrana práv všetkých účastníkov konania bola účinná a rýchla, či.

6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (právo na spravodlivé súdne konanie) a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (právo na to, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietahov).

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, súd rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Úspešnej žalobkyni bola v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. priznaná náhrada trov konania predstavujúcich trovy právneho zastúpenia vo výške 123,83 € v zmysle § 10, § 13a, § 15, § 16 ods. 3, § 17 ods. 1, § 18 ods. 3 vyhl. MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, zák. č. 283/2002 Z.z. o cestovných náhradách, opatrení Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 181/2008 Z.z. a č. 632/2008 Z.z. o sumách základnej náhrady za používanie cestných motorových vozidiel pri pracovných cestách. Tieto trovy pozostávajú z odmeny za 3 úkony právnej služby po 16,60 € ako aj režijného paušálu vo výške 25,36 € (2 x 8,39 € + 8,58 €). Okrem toho právnenému zástupcovi žalobkyne patrí náhrada hotových výdavkov podobe cestovného vlastným motorovým vozidlom na pojednávanie vo vyčíslenej výške 8,96 € {Svidník - Prešov a späť: [(112 km x 5,2 l/100 km x 1,049 €) + (112 km x 0,183 €) / 3]} a náhrada za stratu času vo výške 19,07 € [(4 polhodiny x 14,30 €) / 3]. Priznaná odmena, náhrada hotových výdavkov a náhrada za stratu času bola zvýšená o 20 % DPH.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.